

Datum

6 december 2024

Onderwerp

VNG-inbreng voor het plenair debat 11 december 2024 over uitstel Wtta

Geachte dames en heren

Op woensdag 11 december om 13.00 uur staat het plenaire debat over het uitstellen van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) gepland.

De VNG roept u op om:

- De behandeling van de Wtta met spoed te agenderen en te voorzien van krachtige maatregelen, zoals een zorgplicht voor werkgevers en uitzenders;
- Het debat aan te grijpen om de noodzakelijke amendementen en aanvullende maatregelen te omarmen die bijdragen aan betere registratie en toezicht;
- Bij de minister aan te dringen op maatregelen die wél tussentijds genomen kunnen worden: bijvoorbeeld gerichte inzet van de Arbeidsinspectie, alternatieve mogelijkheden van inschrijving/registratie en zorgplicht evenals het naar voren halen van evaluatie van pilots.

Hieronder werken we deze punten uit.

Behandel de Wtta met spoed, te beginnen met BRP-registratie

Wij vragen u om prioriteit te geven aan de behandeling van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) en het debat hierover met urgentie te voeren. Het welzijn van arbeidsmigranten, het verbeteren van hun rechtspositie, en de bestrijding van misstanden zijn thema's die niet langer kunnen wachten.

Zoals benadrukt in de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (Commissie Roemer) en de op 14 mei 2024 aangeboden [petitie van de VNG](#), zijn veel arbeidsmigranten essentieel voor onze economie, maar worden zij geconfronteerd met problemen als slechte huisvesting, uitbuiting en een gebrekkige toegang tot rechten.

Een van de knelpunten betreft de onjuiste en incomplete registratie in de Basisregistratie Personen (BRP). Dit belemmert niet alleen de toegang tot sociale voorzieningen, maar ook de mogelijkheid van overheden om toezicht te houden en misstanden aan te pakken. De aangenomen [motie Piri-Kröger](#) (22 juni 2024) toont brede steun binnen de Kamer voor maatregelen om werkgevers verantwoordelijk te maken voor correcte registratie (de zorgplicht). Dit sluit aan bij de lijn van de VNG, die pleit voor een actieve zorgplicht voor werkgevers en uitzenders met betrekking tot de registratie van arbeidsmigranten.

Voor gemeenten is het essentieel dat de BRP-registratie van arbeidsmigranten snel en goed wordt geregeld. Pas dan hebben gemeenten inzicht in welke arbeidsmigranten er verblijven en kunnen zij gericht beleid ontwikkelen. Ook voor de arbeidsmigrant is het belangrijk om ingeschreven te staan om van alle noodzakelijke rechten in Nederland gebruik te kunnen maken.

Amendementen en aanvullende maatregelen

Amendementen

Uitzendbureaus beschikken over waardevolle informatie over de werk- en verblijfslocaties van arbeidsmigranten. De Wtta biedt een uitgelezen kans om een actieve zorgplicht voor uitzenders wettelijk te verankeren. Alleen door deze rol expliciet op te nemen, kunnen gemeenten effectief toezicht houden en misstanden aanpakken. Om dat voor elkaar te krijgen is het in onze ogen wenselijk dat deze amendementen worden aangenomen:

1. *Bevorderingsplicht in het Burgerlijk Wetboek (BW)*

Het amendement Postma (NSC) introduceert een algemene bevorderingsplicht in het BW. Hiermee wordt van werkgevers verwacht dat zij actief bijdragen aan de juiste registratie van arbeidsmigranten, bijvoorbeeld door informatieverstrekking, begeleiding, en het bieden van gelegenheid om zich in te schrijven. Dit is een belangrijke normatieve stap en past binnen de bestaande bijzondere verplichtingen van werkgevers.

2. *Vergewis- en meldplicht in de Wtta*

Het amendement van Ceder (CU) beoogt in het normenkader van de Wtta een zorgplicht in te regelen. Het lijkt echter aanvullend verstandig een vergewis- en meldplicht op te nemen. Dit zou dan in het normenkader verder uitgewerkt moeten worden, zodat uitzenders moeten controleren of arbeidsmigranten correct geregistreerd staan en melding maken bij gemeenten indien dat niet het geval is. Dit versterkt de handhaafbaarheid van de registratieplicht en vergroot het zicht op arbeidsmigranten.

Aanvullende maatregelen

1. *Betere gegevensuitwisseling met Arbeidsinspectie en Belastingdienst*

Toezicht en handhaving vereisen samenwerking van gemeenten met partijen die toezien op werkgevers/uitzenders, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst. Zowel de wettelijke grondslagen voor gegevensdeling als de bereidheid tot samenwerking op het gebied van toezicht en handhaving zijn verbeterpunten. We willen u verzoeken de minister te vragen dat barrières worden weggenomen rond gegevensuitwisseling bij de handhaving van misstanden rondom arbeidsmigranten.

2. *Onderzoek naar aanvullende maatregelen*

Wij zien nog twee potentiële verbeterpunten maar die vergen nader onderzoek om te beoordelen of ze inderdaad verbetering brengen. We vragen u de minister daartoe op te roepen:

- Huisvesters: Onderzoek naar een bevorderings- en meldplicht voor verhuurders in de Wet goed verhuurderschap. Huisvesters hebben vaak als eersten inzicht in de verblijfplaats van arbeidsmigranten.

- Artikel 2.50 Wet BRP: Verkenning van een bredere toepassing van de informatieplicht, zodat gemeenten meer toegang krijgen tot gegevens over huurders.

Ten slotte

Dit ingewikkelde onderwerp kan alleen verder worden gebracht als rijk, gemeenten, de uitzendsector en andere betrokkenen het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid en daadkracht erkennen om arbeidsmigranten een eerlijke kans te bieden om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving.